

Highlights van Halt 2019

Halt.

Voorwoord

Na jaren van daling laat 2019 een landelijke stijging van criminaliteit zien. Ook is er meer zorg over ondermijning en de bijbehorende verschijnselen: wapenbezit, geweldsdelicten en drughandel. De politie heeft vorig jaar 4% meer misdrijven geregistreerd, en benadrukt dat vooral het aandeel van jongeren reden geeft tot zorg. Een meer preventieve inzet van de politie op jeugdcriminaliteit wordt bepleit, in de wijk dicht bij de leefwereld van jongeren. Maar ook online, waar jongeren vaak actief zijn, moeten we waakzaam zijn.

Halt onderschrijft dit: vroegtijdig, snel en consequent handelen is effectief bij jongeren en zeker bij jongeren met een licht verstandelijke beperking. De politie geeft terecht aan de preventieve aanpak niet alleen te kunnen waarmaken; scholen, sociale wijkteams, jongerenwerk, sportverenigingen en niet te vergeten ouders hebben hierin een gezamenlijke taak.

Voor medewerkers van Halt is de verbinding tussen al deze partijen dagelijks werk. Enerzijds als vertrouwde justitie-partner, ook op ZSM. Anderzijds zijn we in bijna 300 gemeenten actief met voorlichtingen aan jongeren en ouders, preventieve interventies, groepsaanpakken, huisbezoeken en advies op basis van onze ervaringen. Deze positie en het feit dat onze medewerkers gebruik maken van erkende signalerings-

instrumenten en de Halt-interventie, die is gebaseerd op effectief gebleken bestanddelen, wordt door partners steeds beter benut. Dat blijkt uit de toename van onze instroom in 2019. Maar ook uit onze nog steeds groeiende ondersteuning in veiligheid op school en in de wijk.

De maatschappij vraagt om snel inzetbare en pedagogisch verantwoorde interventiekracht. Halt draagt hieraan graag bij vanuit de overtuiging dat jongeren recht hebben op begrenzing, op de mogelijkheid door hen veroorzaakte schade te herstellen en op een tweede kans voor een betere toekomst.

Janet ten Hoope
Directeur-bestuurder Halt

Halt-interventie in cijfers

In 2019 zijn er bijna 1.700 meer jongeren naar Halt verwezen dan in het jaar ervoor. In 2019 heeft Halt 16.088 jongeren een tweede kans kunnen bieden. Deze stijging komt onder andere door het vertrouwen van onze ketenpartners zoals de politie en het Openbaar Ministerie in de Halt-interventie. Vanuit de overtuiging dat minderjarigen de kans moeten krijgen om buiten het strafrecht te blijven. Daarnaast zorgt ook de inzet van bijzondere opsporingsambtenaren (BOA's) voor een toename van het aantal Halt-zaken. BOA's kunnen op structurele basis minderjarige jongeren doorverwijzen naar Halt voor het in het bezit hebben van drank en openbare dronkenschap.

In geval van specifieke veiligheidsproblemen kunnen BOA's minderjarigen ook op projectmatige basis doorverwijzen voor overtredingen. Dit dient dan wel te worden geaccordeerd door de gemeente samen met het Openbaar Ministerie en de politie. Tijdens festivals en andere evenementen, zoals kermis of carnaval, kan Halt op verzoek van een gemeente met een Halt-loket aanwezig zijn om direct het eerste gesprek met de aangehouden jongeren te voeren. Reactie van een Buitengewoon Opsporingsambtenaar: 'Een proces-verbaal zorgt bij jongeren niet voor gedragsverandering, een Halt-straf wel.'

Delicten

	2018	2019
Baldadigheid	1.208	1.280
Openbare orde	1.164	1.219
Overig*	3.636	4.630
Schoolverzuim	2.314	2.401
Vermogensdelicten	4.124	4.449
Vernieling	694	788
Vuurwerkovertreden	1.279	1.321
Eindtotaal	14.419	16.088

*In de categorie 'overig' vallen de alcohol- en drugs gerelateerde zaken en verkeersovertreden, maar ook de zwaardere zaken zoals eenvoudige mishandeling en sexting.

Stijging aantal Halt-zaken

De stijging van ruim 11% van het aantal jongeren dat naar Halt is verwezen, is zoals hiervoor aangegeven deels te verklaren door de toename van het aantal verwijzingen door bijzondere opsporingsambtenaren (BOA's). Maar ook omdat Halt steeds meer relatief zware zaken krijgt. Denk hierbij aan eenvoudige mishandeling, sexting of diefstal met verhoogde schade. Wanneer het om first offenders gaat, maakt de officier van justitie steeds vaker gebruik van de bevoegdheid om te kiezen voor de Halt-aanpak in plaats van het jeugdstrafrecht. Bij Halt krijgen jongeren een maatwerkenpak en leren zij van hun misstap. Er is oog voor het slachtoffer, want de jongere moet excuses aanbieden en indien van toepassing de schade vergoeden. In sommige gevallen vindt er een herstelgesprek plaats. Bij een positieve afronding wordt een strafblad voorkomen. De verhoogde instroom laat zien dat ook partners veel vertrouwen hebben in deze maatwerkenpak. Hierbij speelt mee dat Halt daadwerkelijk lik op stuk levert, doordat zaken snel kunnen worden opgepakt.

Veelal wordt de beslissing om naar Halt te verwijzen in zwaardere zaken bij ZSM genomen. ZSM is in 2012 landelijk ingevoerd om veel voorkomende criminaliteit daadkrachtig, snel, passend en efficiënt aan te pakken. Omdat op ZSM-locaties de vaste ZSM-partners (het Openbaar Ministerie, de

politie, de Raad voor de Kinderbescherming, de drie reclaseringsorganisaties (3RO), Slachtofferhulp Nederland en Halt) letterlijk bij elkaar aan tafel zitten, is het mogelijk om snel te schakelen wat de beste straf voor een dader moet zijn. Volgens Peter van der Laan, onderzoeker bij het Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving, biedt Halt een mooi alternatief voor de normale rechtsgang. 'Niet elk delict hoeft strafrechtelijk te worden afgehandeld. Met dit soort straffen geef je een symbolische terechtwijzing. Je laat zien dat je gedrag niet accepteert, vraagt genoegdoening door de dader iets te laten terugdoen, maar de dader heeft zogenoemd geen leed door een boete of andere straf. Bovendien is zo'n straf niet niks. Het kost je vrije tijd, uren. Dat werkt vaak veel effectiever dan een geldboete.'

Martine Pilaar woordvoerder van het Openbaar Ministerie Zeeland-West-Brabant: 'We houden nu meer rekening met de omstandigheden waaronder een misdrijf gepleegd is. Als wapenbezit alleen stoerdoenerij is en het mes is niet gebruikt, dan is dat pedagogisch best op te lossen. Wij zien dan in zo'n snelle Halt-straf een duidelijke meerwaarde. Wat betreft misdrijven als hacking en sexting heeft Halt bovendien een goede aanpak ontwikkeld. Goede modules, die de kans op herhaling verminderen.'

Steeds meer zaken bij Halt vallen in de zware categorie

Jeugdcriminaliteit Waar vroeger het OM of de kinderrechter een straf gaf, valt nu een kwart van de zaken bij Halt in de categorie zware zaken.

✎ Martin Kuiper ⌚ 26 december 2019 ⌚ Leestijd 2 minuten

Praktijkvoorbeeld

De meerwaarde van Halt

Jongeren beginnen vaak met tegenzin aan hun Halt-interventie. De aanleiding is ook niet leuk: ze zijn bij Halt omdat ze iets strafbaars hebben gedaan. Dat een misstap uiteindelijk ook iets moois kan opleveren is vooral te danken aan de betrokkenheid

en professionaliteit van de Halt-medewerkers bij de jongeren. Dat lees je terug in de mail die een jongen stuurde naar Halt-medewerker Regilio twee jaar nadat hij bij Halt was geweest.

Hoi,

Bijna 2 jaar geleden ben ik bij bureau halt geweest om mijn taakstraf te doen. Ik had toen een leerstraf van 9 uur omdat mijn vrienden en ik een bankje hadden beklad. Het leek mij leuk om te vertellen hoe het nu met mij gaat omdat er best wel positieve veranderingen gemaakt zijn na dat incident.

Na vele stages en bijbaantjes ben ik er achter gekomen dat de horeca echt iets voor mij is. Daarom ga ik na mijn school naar een hotelschool voor mbo. Ik heb daar heel erg veel zin in maar ik vind het wel spannend. Ik heb ook vandaag het goede nieuws gekregen dat ik geslaagd ben. Dus daar ben ik echt heel erg blij mee en nu ga ik definitief de hotelschool doen.

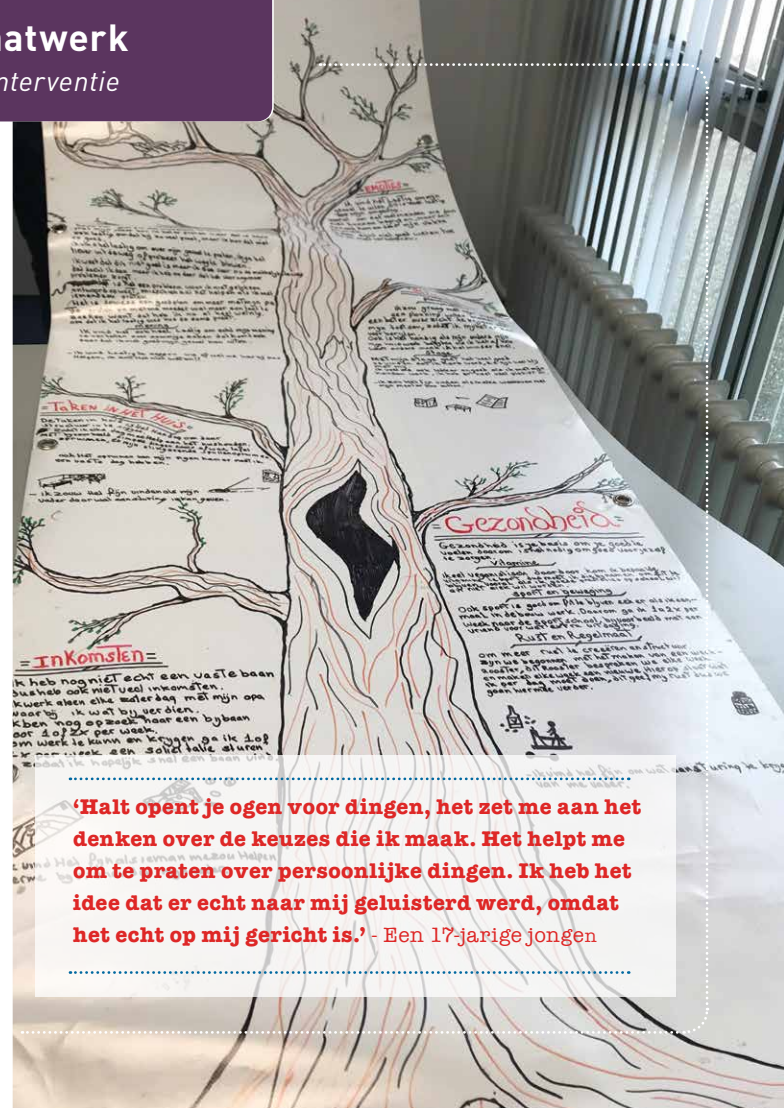
Ook heb ik een hele grote positiviteitsbron in sporten gevonden. Ik probeer 6 dagen per week te gaan en daardoor zit ik echt een heel stuk beter in mijn vel. Ik zit ook beter in mijn vel omdat ik wat meer duidelijkheid heb gevonden over wie ik ben en wat ik wil. Ik ben er namelijk achter dat ik op jongens val en ik ben met een leuke jongen aan het praten. Ik heb het alleen nog maar aan mijn moeder en zus verteld maar de rest die komt nog.

Ik heb nu dromen en een doel voor ogen en daar ben ik bereid voor om hard voor te werken. Daar krijg ik ook een heleboel hulp mee met vrienden en familie. Ik ben blij dat ik de taakstraf heb gehad omdat het heel veel positieve veranderingen heeft gemaakt voor mij. Ik denk nu ook terug aan die tijd en ik schaam me over hoe ik mij gedragen heb. Ik wil u nog bedanken voor uw hulp die ik gekregen heb.

Meer maatwerk in de Halt-interventie

Jongeren die voor een Halt-interventie bij Halt komen, krijgen inzicht in de gevolgen van hun gedrag door gesprekken met de Halt-medewerker. Daarnaast moeten ze opdrachten thuis maken, waardoor ze reflecteren op hun eigen gedrag. Voorheen waren deze opdrachten vooral gerelateerd aan het delict waarvoor de jongeren naar Halt waren verwezen, bijvoorbeeld diefstal, vernieling of schoolverzuim. In 2019 heeft Halt nieuwe leeropdrachten ontwikkeld die zich meer richten op het versterken van de vaardigheden van de jongeren. Denk hierbij aan omgaan met groepsdruk, met emoties, met boosheid en met gezag. Daarnaast hebben we nieuwe leeropdrachten ontwikkeld die zich richten op reflectie en op oriëntatie op de toekomst.

De nieuwe leeropdrachten kunnen Halt-medewerkers inzetten afhankelijk van waar de jongere het meest bij gebaat is. Dit zorgt voor nog meer maatwerk in de Halt-interventie. En levert al mooie praktijkvoorbeelden op. Halt-medewerker Claudia: 'Ik had een jongen de opdracht gegeven om na te denken over zijn toekomst en zelf een vorm te kiezen waarin hij zijn plan van aanpak verwerkte. In het vervolggesprek kwam hij met een megagroot zeil waarop hij een boom had getekend. Een boom groeit namelijk en dat is wat hij graag wilde! Tijdens het vervolggesprek had hij zijn eerste punt al uitgevoerd. Een week later begon hij met een bijbaan.'

'Halt opent je ogen voor dingen, het zet me aan het denken over de keuzes die ik maak. Het helpt me om te praten over persoonlijke dingen. Ik heb het idee dat er echt naar mij geluisterd werd, omdat het echt op mij gericht is.' - Een 17-jarige jongen

Halt tekent de alliantie kinderarmoede

Eén op de negen kinderen in Nederland leeft onder de armoedegrens. Armoede in een gezin heeft een enorm negatief effect op kinderen. Kinderen die opgroeien in armoede lopen hogere gezondheidsrisico's en worden belemmerd in hun (talent) ontwikkeling. Ook blijkt uit diverse onderzoeken dat het opgroeien in een kwetsbare omgeving, zoals in een gezin met armoede, een risicofactor is voor het vertonen van delinquent gedrag. Gemeenten, stichtingen en organisaties in het sociaal domein zetten zich ieder op hun eigen wijze in om de gevolgen van armoede onder kinderen te bestrijden. Ook Halt wil zich meer inzetten om armoede en schuldenproblematiek bij jongeren tegen te gaan.

'In Nederland leven nog 378.000 kinderen in armoede. Daar moet een einde aan komen!'

Op 4 december 2019 heeft Halt daarom de alliantie kinderarmoede ondertekend. Er zijn tot nu toe al 220 partners aangesloten, variërend van gemeenten, stichtingen tot supermarkten die zich ieder op een eigen manier inzetten om kinderarmoede tegen te gaan. Halt spreekt jaarlijks 16.000 jongeren en ouders. Wij zijn daarom een belangrijke vindplaats om kinderen die opgroeien in armoede te bereiken.

Halt-medewerkers kunnen armoede signaleren in de gesprekken die ze met jongeren en hun ouders voeren. Soms als directe oorzaak van het gepleegde delict, maar soms signaleren we ook armoedeproblematiek door te vragen naar vrije tijdsbesteding en de gezinssituatie. Het komende jaar gaan we Halt-medewerkers trainen op het nog beter signaleren, bespreekbaar maken en doorverwijzen naar de juiste instanties voor hulp.

Wat als stelen zelf al een straf is?

Halt-medewerker Soliman had een interessant gesprek met een supermarktmanager van Jumbo in Rotterdam-west waar een jongere die daar wat had gestolen excuses kwam aanbieden, als onderdeel van de Halt-interventie. Soliman: 'Deze supermarktmanager wil winkeldiefstal zeker niet goedpraten, maar hij maakt wel een onderscheid in het motief. Er zijn jongeren die stelen vanuit financiële of geestelijke armoede en een groep die het doet voor de kick of omdat ze maling hebben aan het systeem. Voor de eerste groep vindt hij persoonlijk dat het belangrijk is dat ze geen straf krijgen waarmee ze nog meer in de problemen komen. Hij gelooft meer in de Halt-straf en in de oorzaak aanpakken. Nadat de jongere zijn excuus had gemaakt, heeft de manager hem zelfs een baan aangeboden en hem daarmee een kans gegeven om opnieuw te beginnen.'

JIM

Een eigen ingebrachte mentor

Wanneer het met een jongere niet zo goed gaat, bijvoorbeeld als er problemen thuis zijn of op school, is het fijn als een jongere terecht kan bij een volwassene voor advies en een luisterend oor. Dit hoeven niet altijd de ouders te zijn. Bij de JIM-aanpak kiest de jongere zelf een 'mentor' uit het eigen netwerk. JIM staat voor: 'Jouw Ingebrachte Mentor'. De JIM is een volwassene uit de omgeving van de jongere, iemand die de jongere vertrouwt. Dat kan bijvoorbeeld een tante zijn of een ander familielid, een buurman of iemand van de sportvereniging. Die persoon moet er voor de jongere willen zijn. Ook moeten de ouders het eens zijn met de persoon die de jongere als JIM uitkiest. In september 2019 is Halt gestart met het inzetten van JIM's vanuit de gedachte dat de jongere dan ook na afronding van de Halt-interventie iemand heeft bij wie hij terecht kan als het even wat minder gaat. De pilot loopt tot het najaar 2020, waarna wordt gekeken of de JIM-aanpak werkt voor Halt-jongeren en hoe we dit binnen de Halt-interventie verder kunnen vormgeven.

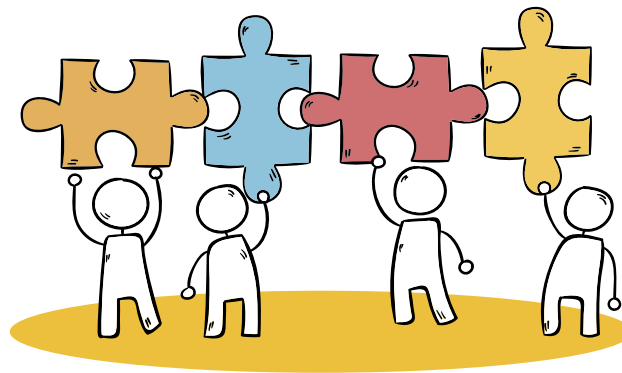

Praktijkvoorbeeld

JIM-aanpak

Maartje is vanwege schoolverzuim naar Halt verwezen. Tijdens het eerste gesprek bij Halt is haar moeder ook aanwezig. De Halt-medewerker merkt spanning tussen moeder en dochter op. Aan het einde van het gesprek legt de Halt-medewerker uit hoe de JIM-aanpak werkt en vraagt aan Maartje bij wie ze terecht kan naast haar ouders. Haar moeder is direct enthousiast omdat ze ziet dat Maartje iemand nodig heeft om mee te praten en om haar op weg te helpen. Maartje kiest na enige twijfel voor de JIM-aanpak, omdat ze denkt dat de JIM haar kan helpen om gemotiveerd te blijven om naar school te gaan. Ze kiest haar schoonmoeder om als JIM in te zetten. Maartje bespreekt dit met haar schoonmoeder. Zij was

positief en de moeder ook. De Halt-medewerker neemt vervolgens telefonisch contact op met de schoonmoeder en legt de JIM-aanpak uit en gaat in gesprek over wat de hulpvraag van Maartje betekent. In een vervolgesprek waar de moeder, JIM en Maartje aanwezig zijn, kijken ze naar de huidige situatie, spreekt iedereen haar verwachtingen naar elkaar uit en worden er afspraken gemaakt waar de JIM Maartje mee kan helpen. Maartjes doel is om haar diploma te halen. Daarbij wil ze graag advies van haar JIM bij praktische zaken, een luisterend oor en hulp om de communicatie met haar moeder verbeteren. De Halt-medewerker is bereikbaar voor vragen en advies.

Pilot Halt

voor jongvolwassenen

Halt richt zich in eerste instantie op jongeren van 12 tot 18 jaar en niet op volwassenen. Maar iedere jongere ontwikkelt zich in een ander tempo. Als je bedenkt dat de hersenen blijven groeien tot het 24ste levensjaar, is het niet zo gek dat ook jongvolwassenen nog wel eens impulsief handelen en daarmee de fout in gaan. Wanneer een jongere licht verstandelijk beperkt is, is de kans hierop nog groter. In november 2019 is in Rotterdam-Rijnmond de pilot Halt 18+ van start gegaan, voor de duur van één jaar. Tijdens de pilotperiode is het mogelijk dat jongeren tussen de 18 en 23 jaar naar Halt gaan met toestemming van de officier van justitie. Met als doel: reflecteren en herstellen in plaats van een boete of -alleen- een werkstraf.

Halt-medewerker Hester: 'De jongvolwassenen die ik tot nu toe heb gesproken in de pilot zijn blij met de kans die ze bij Halt krijgen. Zo had ik onlangs een zaak van een jongen van 18 jaar die in een opstandige bui met een vriend spiegels van auto's ging trappen. Uiteraard heel fout gedrag. Maar het is een jongen die goed zijn best doet op school en spijt had van zijn ondoordachte actie. Ik heb hem laten reflecteren op zijn gedrag door hem opdrachten over groepsdruk en vernieling te laten maken, zijn aandeel in de kosten van de spiegel aan het slachtoffer te laten betalen en hem een opdracht laten maken over hoe hij zijn toekomst voor zich ziet.'

'Waardevol dat voor de doelgroep van Halt18+ naar zoveel meer gekeken wordt dan alleen straf, bijvoorbeeld naar het goed maken' richting het slachtoffer.'

Moniek Peters

Slachtofferhulp Nederland

'Een jongvolwassene die éénmalig een stommitieit begaat, verdient een tweede kans.'

Ruben Broer

Politiecoördinator ZSM

Jongeren

met een licht verstandelijke beperking

Mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB) zijn oververtegenwoordigd in de strafrechtketen. Ook bij Halt krijgen we veel jongeren met een licht verstandelijke beperking. Juist voor deze doelgroep is het belangrijk vroegtijdig te interveniëren en maatwerk te bieden zodat ook deze jongeren kunnen leren van hun fouten om recidive te voorkomen. Omdat deze groep een specifieke aanpak vereist, krijgen Halt-medewerkers trainingen voor deze doelgroep, zoals een e-learning over kenmerken LVB en een training gespreksvaardigheden. Verder zijn in 2019 alle Halt-medewerkers getraind in motiverende gesprekstechnieken en zijn medewerkers begeleid in de inzet van het screeningsinstrument SCIL. SCIL is geschikt om snel te screenen op een mogelijke licht verstandelijke beperking om zo jongeren op het juiste niveau te begeleiden.

In de communicatie en bejegening van jongeren met een licht verstandelijke beperking kan beeldend materiaal heel ondersteunend zijn. We beschikken over een speciale communicatietool: een set met pictogrammen (kaartjes) ter ondersteuning van het informeren van jongeren over verschillende onderdelen van de Halt-interventie. De pictogrammen komen ook terug in onze folder en ander materiaal. Bij leeropdrachten voor jongeren met een LVB maken we gebruik van speciale technieken: rollenspel en modeling, die gericht zijn op het trainen van sociale vaardigheden. In 2019 hebben we in samenwerking met de gemeente Rotterdam en CED-groep een virtual reality (VR)-film ontwikkeld. Deze wordt ingezet om de LVB-jongere inzicht te geven in zijn gedrag en te helpen alternatieve keuzes te maken (gericht op groepsdruk).

Halt internationaal

Un chance mas!

Het belang van het recht op een tweede kans en een kansrijke toekomst geldt niet alleen voor jongeren in Nederland. Ook in het buitenland is er steeds meer aandacht voor een kind-vriendelijk jeugdstrafrechtssysteem en in het bijzonder voor een buitenstrafrechtelijke aanpak voor jongeren met lichte delicten. Het afgelopen jaar hebben we onze kennis en expertise gedeeld met collega's van Curaçao, Bonaire en Suriname.

In het voorjaar van 2019 reisde met subsidie van het ministerie van Justitie en Veiligheid een delegatie van Halt af naar Curaçao om daar jeugdzorgmedewerkers, maar ook politie, Openbaar Ministerie, leerplicht en medewerkers van de voogdijraad van van Bonaire te trainen over onze buitenstrafrechtelijke aanpak. Met veel interesse en inzet hebben we kennis en expertise met elkaar gedeeld. Inspirerend om te horen welke problematiek daar speelt en hoe men met beperkte middelen jongeren wil motiveren en een kansrijke toekomst wil bieden.

Op verzoek van het Openbaar Ministerie in Suriname en met subsidie van Unicef bracht Halt samen met een collega van de Jeugdreclassering in het najaar een werkbezoek aan Suriname. Het Openbaar Ministerie wil daar met lokale partners meer invulling geven aan een alternatieve aanpak jeugd, zowel buiten- als binnenstrafrechtelijk.

Zowel in Curaçao, als Bonaire en ook in Suriname hebben we belangrijke stappen gezet om te komen tot een aanpak zoals Halt, passend bij de eigen context. We wensen onze collega's overzee veel succes en kijken uit naar nadere samenwerking om ook de jongeren daar een passend alternatief te kunnen bieden.

Tenslotte was er ook in Europa aandacht voor onze aanpak. In Strasbourg heeft Halt in 2019 een powertalk gegeven over de Halt-aanpak van ongewenste sexting. Dit was tijdens een congres van de Raad van Europa over de 'Evaluation of the Strategy of the Rights of the Child'. Onze buitenstrafrechtelijke interventie voor jongeren met dit soort online grensoverschrijdend gedrag trok veel belangstelling, met name de manier waarop ouders en slachtoffers betrokken worden bij de interventie en hoe Halt ook preventief actief is op scholen.

Halt internationaal

Un chance mas!

Halt is deelnemer aan het project Shitzooi dat in 2019 de Hein Roethofprijs heeft gewonnen. Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (het CCV) reikt deze prijs elke twee jaar uit aan een organisatie of samenwerkingsverband dat op een verfrissende manier de sociale veiligheid verbetert.

Dit jaar ging de prijs naar Shitzooi. Een project van Halt, politie-eenheid Den Haag, welzijnsorganisatie Welzijnskwartier, Sociaal-TV en het Andreas College Katwijk. Het doel van het project 'Shitzooi' is dat minder jongeren tussen de 12 en 15 jaar slachtoffer worden van sexting. Dat gebeurt door een combinatie van voorlichting op scholen, gegeven door Halt en jongerenwerk en een interactieve game die uitgevoerd wordt door politie en jongeren.

Is het misgegaan dan kan de officier van justitie jongeren die zich schuldig hebben gemaakt aan ongewenste sexting naar Halt verwijzen voor de Halt-interventie: Respect Online. Tijdens deze interventie maken we jongeren meer bewust van hun digitale grensoverschrijdende gedrag om zo herhaling van het gedrag te voorkomen.

Links Halt-medewerker Anita den Heijer en rechts haar collega Marja van Duijn

Halt biedt jongeren die in de problemen zijn gekomen een tweede kans. Ook in het verkeer. Vanaf de zomer 2019 verwijst het Parket Centrale Verwerking Openbaar Ministerie (Parket CVOM) jongeren naar Halt. Binnen een kleinschalige pilot werken het Parket CVOM en Halt gericht samen. Met als doel jongeren die verkeersovertredingen hebben begaan van hun fouten te laten leren, bewustwording van regels in het verkeer en om herhaling te voorkomen. In de pilot komen jongeren voor twee strafbare feiten via Parket CVOM bij Halt, namelijk rijden zonder rijbewijs en te jong om een rijbewijs te kunnen hebben. De pilot is gestart in Midden-Nederland. In 2020 wordt er een beslissing genomen over een landelijke uitrol. Tijdens de pilot kijken we naar de ervaringen van betrokkenen (Parket CVOM/ Halt / jongere /ouders). De eerste reactie van jongeren, ouders, Parket CVOM en Halt zijn positief. In 2019 zijn in totaal 209 jongeren doorverwezen naar Halt voor het rijden zonder rijbewijs.

Cindy van Oorschot, assistent-officier bij het Parket CVOM:

'Ik werd op zitting vaak geconfronteerd met minderjarigen die een keer zonder rijbewijs op een bromfiets hadden gereden. Aanvankelijk werden deze minderjarigen gelijk gedagvaard voor de kantonrechter. Sinds januari 2018 krijgen de minderjarigen eerst een kale strafbeschikking. Beide afdoeningen vond ik niet

juist, mede omdat dit gelijk een strafblad oplevert. Voor minder-jarigen is het nogal wat om voor de rechter te moeten verschijnen en dat vond ik een veel te grote stap bij een minderjarige die voor het eerst met justitie in aanraking komt. Het sturen van een strafbeschikking is in die zin beter, maar daarin mist het pedagogische karakter. We zagen vaak jongeren nog een keer de fout in gaan, waardoor ze alsnog voor de rechter moesten verschijnen. Door jongeren bij een eerste overtreding naar Halt te sturen, krijgen ze wel het pedagogische aspect mee, maar hebben ze niet gelijk een strafblad. Ik ben ervan overtuigd dat dit ervoor zorgt dat het recidivecijfer afneemt.'

Fragment van een excuusbrief

Als Halt-straf kreeg ik vijf opdrachten over onder andere groepsdruk mee en moest ik een brief naar de Officier van Justitie schrijven. Ik ben door deze Halt-straf wel veel wijzer geworden en heb ik veel nagedacht over de mogelijke gevolgen. Op een scooter rijden zonder rijbewijs is strafbaar en heeft mogelijk veel gevolgen. Ik kan bijvoorbeeld iemand aanrijden, maar iemand kan mij ook aanrijden. Bij allebei de aanrijdingen zou ik niet verzekerd zijn en dit zou mij dan een heleboel geld kosten, maar het had ook mijn leven of van een ander op het spel kunnen zetten.

Halt en sport

Jeugdvoetballers die vanwege wangedrag op het veld een uitsluiting of schorsing hebben gekregen, kunnen bij Halt een training Sport en Gedrag volgen. Wanneer zij de training met goed gevolg afleggen, wordt een deel van hun uitsluiting omgezet in een voorwaardelijke straf. Training I wordt aangeboden bij schikkingsvoorstellen van minimaal vijf en maximaal tien wedstrijden. De zwaardere training training II kan worden opgelegd bij buitensporig gedrag waarvoor spelers enkele maanden tot wel enkele jaren geschorst zijn. In 2018 had de training Sport en Gedrag II van het Nederlands Jeugdinstituut

al de erkenning 'Goed onderbouwd' gekregen. In 2019 heeft het Nederlands Jeugdinstituut de Training I ook voorlopig erkend. Een resultaat waar we trots op zijn! Halt wil de komende jaren ook andere Halt-interventies laten erkennen.

Voor een training Sport en Gedrag II heeft een jongere een folder moeten maken over sportief en onsportief gedrag. Hij had duidelijk tijd en energie in deze opdracht gestoken. Het maken van de folder heeft hem meer bewust gemaakt van zijn eigen gedrag.

SPORTKLIMAAT

Mensen bewust maken van hun eigen gedrag en dit binnen verenigingen bespreekbaar te maken. Er zijn veel opleidingen en trainingen voor vrijwilligers in de sport. Bijvoorbeeld over hoe trainers op een positieve manier kinderen kunnen trainen en coachen.

SPORTIEF GEDRAG

Je houden aan de regels. Maar ook netjes zijn naar de tegenstander en de scheidsrechter.

ONSPORTIEF GEDRAG

Schelden en oneerlijk doen naar de tegenstander en scheidsrechter.

WIE DAN ...

Niet alleen de voetballers maar ook de trainers en de ouders en de grensrechter en scheidsrechter zijn ook niet altijd sportief. Scheidsrechters bij de amateurs zijn vaak mensen van die club en zijn daardoor soms partijdig door thuis te fluiten.

WAAROM ...

De scheidsrechter doet het zodat de partij van zijn club meer kans heeft om te winnen. De ouders langs de lijn vinden dan dat de scheidsrechter b.v. niet goed fluit en dan willen de ouders daar weer wat op zeggen. De voetballers reageren dan als ze tackelen en dan kan er ruzie komen en opstootje ontstaan dat is ook niet sportief.

LOOPT HET UIT DE HAND?

Als spelers gaan vechten of natrappen dat is onsportief. Voor degene die pijn heeft is het immateriële schade b.v. verdriet of een bloedneus. Maar je kan ook door je boosheid

SPORTIEF GEDRAG BEVORDEREN

Complimenten geven aan je teamgenoten, want dan denken ze dat ze goed spelen en dan zijn ze ook positiever naar jou toe. Als je zelf sportief doet en je teamgenoten zegt dat ze sportief moeten blijven, dan luisteren ze daarnaar en de tegenstander wordt dan ook weer rustiger

MIJN CLUB

Gaat met spelers of ouders in gesprek als ze het niet sportief houden. Ook doen ze veel extra dingen om ervoor te zorgen dat we

Spullen vernielen, een vechtpartij, de leraar uitschelden: normoverschrijdend gedrag komt op veel scholen voor. Daarom houdt Halt op scholen een spreekuur waar leerlingen naartoe worden verwezen na incidenten waarbij er sprake is van grensoverschrijdend gedrag.

Op deze manier probeert Halt in één of meerdere gesprekken met jongeren te voorkomen dat ze opnieuw in de problemen komen. Daarnaast kunnen jongeren die zich agressief gedragen een Agressie Regulatie (ART) Training krijgen. Door deze ART-training krijgen jongeren inzicht in de eigen boosheid en agressie, en oefenen zij met vaardigheden om boosheid en agressie beter te hanteren. De ART-training duurt ongeveer 16 bijeenkomsten en geven we aan jongeren in groepstrainingen. We bieden ook maatwerk door deze trainingen individueel te geven aan leerlingen. Wanneer er meerdere incidenten zijn, kan het voorkomen dat een onderwerp ook klassikaal aan bod komt in de vorm van een Halt-voorlichting.

Halt geeft jaarlijks ruim 11.500 voorlichtingen op scholen in het basis-, voortgezet- en speciaal onderwijs over de thema's groepsdruk, online veiligheid (met verschillende modules zoals WhatsApp, sexting en hacking), jeugdcriminaliteit, veilige publieke taak, overlast rond de jaarwisseling en geweld.

Twee docenten over het spreekuur:

'De meerwaarde van het Halt-spreekuur is het lik op stuk beleid.'

'Door het spreekuur hopen wij als school dat leerlingen vroegtijdig aangesproken worden op grensoverschrijdend (strafbaar) gedrag, met als doel dat het bij één incident blijft en het niet verder escaleert. Met de hoop op het voorkomen van een strafrechtelijke afdoening.'

Samenwerking met Fataal tegen zinloos geweld

Halt spreekt ook jongeren voor geweldsincidenten, zoals lichte mishandeling en agressie tegen hulpverleners. De jonge daders overzien vaak niet de gevolgen van hun impulsieve gedrag en realiseren zich niet dat dit grote impact heeft op de betrokkenen. Maar ook op de omgeving van het slachtoffer en op hun eigen ouders. De film Fataal brengt dit effectief in beeld. Daarom heeft Halt er voor gekozen om samen te werken met Fataal. Om zinloos geweld en de gevolgen daarvan voor ouders en betrokkenen bespreekbaar te maken. Het lespakket van Halt en Fataal bestaat uit een voorlichting van Halt, de klas gaat de film Fataal bekijken en de les en de film nabespreken met de docent.

Meer weten?

Halt is een landelijke organisatie die zich dagelijks bezighoudt met jeugd die experimenteert en zich grensoverschrijdend gedraagt of delicten pleegt. Vanuit onze werkpraktijk hebben we goed zicht op trends en ontwikkelingen op het terrein van jeugd en veiligheid. We benutten deze kennis en informatie in onze interventies en adviezen, en delen die graag met onze opdrachtgevers en samenwerkingspartners.

Wanneer u naar aanleiding van dit verslag meer informatie wilt over onze organisatie of onze dienstverlening, neemt u dan contact met ons op.

info@halt.nl

088 115 35 00

www.halt.nl

stichting Halt

© 2020 Halt

Vormgeving: Lawine visuele communicatie

Fotografie: Hans Moolenaar en Ramon Philippo

Om privacyredenen zijn de namen van de jongeren in de praktijkvoorbeelden aangepast.